

Opravična št.:

Up-121/06

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2006:Up.121.06

Akt:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Up 912/2005 z dne 28. 9. 2005

Izrek:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Up 912/2005 z dne 28. 9. 2005 se ne sprejme.

Evidenčni stavek:

Kršitve 33. člena Ustave ni mogoče utemeljevati z drugačno oceno ugotovljenega dejanskega stanja ter z nestrinjanjem glede uporabljenega materialnega prava. Kršitve te ustavne določbe ni mogoče očitati Vrhovnemu sodišču zgolj zaradi tega, ker je sodišče v sodbi navedlo, da bi dediči morali varovati svoje pravice v času, ko naj bi bile njihove pravice prizadete z ukrepi agrarne reforme. Stališču Vrhovnega sodišča, da iz odločb izdanih ob agrarni reformi, izhaja, da del premoženja, ki je ostal zapustnikovi vdovi, ni mogoče šteti za, poddržavljeno premoženje, ni mogoče očitati kršitve 33. člena Ustave. Neutemeljen je tudi očitok, da je ta ustavna pravica kršena, ker naj bi sodba Vrhovnega sodišča pomenila priznanje zakonitosti prehoda premoženja od ene osebe na drugo, ne da bi za ta prehod bil sklenjen pravni posel. Vrhovno sodišče namreč glede spornega premoženja ne navaja, da je pri njem šlo za prehod premoženja.

Geslo:

1.5.51.2.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Nesprejem, ker očitno ni kršitve ustavnih pravic.

5.3.36 - Temeljne pravice - Državlanske in politične pravice - Pravica do lastnine (33, 67).

Pravna podlaga:

Člen 33, Ustava [URS]

Člen 55.2.1, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:**Dokument v PDF obliki:**

 [Up-121-06.pdf](#)

Polno besedilo:

Up-121/06-5

15. 12. 2006

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus ustavne pritožbe A. A. A. iz Ž. in B. B. iz Z., ki ju zastopa C. C., odvetnik v V., na seji senata 5. decembra 2006 in v postopku po četrtem odstavku 55. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94)

sklenilo:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Up 912/2005 z dne 28. 9. 2005 se ne sprejme.

Obrazložitev

1. Upravni organ prve stopnje je zavrnil zahtevek, da se dedičem pokojnega Č. Č., ki je umrl pred podržavljenjem, kot odškodnina v obliki obveznic Slovenske odškodninske družbe vrnejo nepremičnine, ki so jih ob podržavljenju povojne oblasti pustile pokojnikovi vdovi. Štel je, da ta del premoženja ni bil podržavljen in zato ne more biti predmet vračanja po Zakonu o denacionalizaciji (Uradni list RS, št. 27/91 in nasl. - v nadaljevanju ZDen). Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je pritožbo pritožnikov zavrnilo ter se pri tem strinjalo z razlogi, ki jih je za zavrnitev zahtevka navedel upravni organ prve stopnje. Tudi obe sodišči, ki sta odločali v upravnem sporu, sta se strinjali, da premoženja, o katerem se je odločalo v (tem) upravnem postopku, ni mogoče šteti za premoženje, ki je bilo podržavljeno skupnemu pravnemu predniku. Sodišči sta šteli, da premoženje, ki je ostalo pokojnikovi vdovi, tej ni bilo dodeljeno. Upravno sodišče je še navedlo, da je vdova Č. Č. po njegovi smrti postala njegova dedinja. Vrhovno sodišče, katerega sodbo izpodbijata pritožnika z ustavno pritožbo, je pojasnilo, da iz odločbe Okrajne komisije za agrarno reformo, Notranjsko Rakek št. 65/46-713/46 z dne 15. 7. 1946 (ter kasnejših odločb), s katerimi je bilo podržavljeno premoženje Č. Č., ne izhaja, da bi njegovi vdovi del premoženja dodelili kot agrarni interesentki, saj se odločbe ne sklicujejo na zakonske določbe, ki so bile podlaga za dodeljevanje zemlje agrarnim interesentom. Navedlo je tudi, da morebitne napačne odločitve organov, ki so izvajali agrarno reformo, glede tega, kdo naj se upošteva kot pravni naslednik Č. Č., ne morejo biti podlaga za to, da bi premoženje, ki je ostalo njegovi vdovi, šteli kot premoženje, ki je bilo podržavljeno.

2. Pritožnika zatrjujeta, da je bilo z odločbami o podržavljenju pokojnemu Č. Č. podržavljeno celotno premoženje, kamor je treba všteti tudi premoženje, ki ga je povojna oblast pustila njegovi vdovi. Tej naj bi bil ta del premoženja prepuščen kot agrarni interesentki, s čimer pa so bili prizadeti ostali dediči, na katere bi (poleg vdove) s trenutkom smrti morale preiti pokojnikovo premoženje. Vrhovnemu sodišču očitata, da je z izpodbijano sodbo kršilo 33. člen Ustave. Navajata, da je bilo premoženje Č. Č. podržavljeno po njegovi smrti, zaradi česar so na podlagi 11. člena ZDen upravičenci do denacionalizacije njegovi pravni nasledniki, torej poleg vdove še bratje in sestre oziroma potomci teh. Izpodbijana sodba naj bi kršila 33. člen Ustave, ker temelji na stališču, da bi morali ostali dediči (bratje in sestre) svoje pravice do zapustnikovega premoženja braniti v času izvajanja agrarne reforme. Vrhovno sodišče naj bi ta člen Ustave kršilo tudi zato, ker v izpodbijani sodbi priznava zakonitost prehoda zasebne lastnine z ene na drugo osebo, ne da bi za to bil sklenjen pravni posel.

3. Vprašanje, komu je bilo po vojni podržavljeno premoženje, je predvsem vprašanje pravilne ugotovitve dejanskega stanja in uporabe materialnega prava. Nestrinjanje pritožnikov z odločitvami upravnih organov in sodišč glede tega vprašanja ne zadostuje za utemeljitev zatrjevane kršitve pravice iz 33. člena Ustave. Kršitve te pravice tudi ni mogoče očitati stališču Vrhovnega sodišča, da bi morali ostali dediči (na katere naj bi po smrti Č. Č. prešlo njegovo premoženje) svoje pravice braniti v času izvajanja agrarne reforme. Tako stališče Vrhovnega sodišča ne pomeni posega v premoženje v smislu 33. člena Ustave, saj se sodišče z njim ni opredeljevalo do tega, zakaj ti dediči niso bili upoštevani ob agrarni reformi. Pomeni le izraz splošno priznanega pravila, da je treba pravice braniti takrat, ko so prizadete. Odločitev Vrhovnega sodišča sicer temelji na ugotovitvi, da premoženja, ki je ostalo pokojnikovi vdovi, ni mogoče šteti kot del premoženja, ki je bil podržavljen pravnemu predniku.

To stališče, ki je enako stališču nižjega sodišča in obeh upravnih organov, je Vrhovno sodišče argumentiralo z razlago agrarnih odločb. Zgolj zaradi tega, ker je ta razlaga neugodna za pritožnika, Vrhovnemu sodišču ni mogoče očitati kršitve 33. člena Ustave. Kršitve te pravice pa tudi ni mogoče utemeljiti z navedbo, da odločitev Vrhovnega sodišča pomeni priznanje prehoda lastnine z ene na drugo osebo, ne da bi bil za to sklenjen pravni posel. Izpodbijana sodba namreč ne navaja, da bi pri spornem premoženju šlo za prehod premoženja z ene na drugo osebo, pač pa le, da je del premoženja ostal vdovi; pri tem pa izrecno pojasnjuje, zakaj ni mogoče šteti, da bi to premoženje bilo vdovi dodeljeno kot agrarni interesentki.

4. Ker očitno ne gre za kršitve človekovih pravic ali temeljnih svoboščin, kot jih zatrjuje pritožnika, Ustavno sodišče njune ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo.

5. Senat Ustavnega sodišča je sprejel ta sklep na podlagi prve alineje drugega odstavka 55. člena Zakona o Ustavnem sodišču (v nadaljevanju ZUstS) ter tretje alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 93/03 in 98/03 – popr.) v sestavi: predsednica senata Milojka Modrijan ter člana dr. Janez Čebulj in Lojze Janko. Sklep je sprejel soglasno. Ker senat ustavne pritožbe ni sprejel, je bila zadeva v skladu z določbo četrtega odstavka 55. člena ZUstS predložena drugim sodnicam in sodnikom Ustavnega sodišča. Ker se za sprejem niso izrekli trije od njih, ustavna pritožba ni bila sprejeta v obravnavo.

Predsednica senata
Milojka Modrijan

Vrsta zadeve:
ustavna pritožba

Vrsta akta:
posamični akt

Vlagatelj:

Datum vloge:
31. 1. 2006

Datum odločitve:
15. 12. 2006

Vrsta odločitve:
sklep

Vrsta rešitve:
nesprejem ustavne pritožbe

Objava:

Dokument:
US26861